

**ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ЖЕНСКИ ЛИЧНИ ИМЕНА,
ОБРАЗУВАНИ ОТ РИМСКИ КОГНОМЕНИ**

Гергана Петкова
Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“

**BULGARIAN FEMININE PERSONAL NAMES DERIVED
FROM ROMAN COGNOMEN**

Gergana Petkova
Paisii Hilendarski University of Plovdiv

The research object of the present text are feminine Bulgarian personal names derived from Roman cognomina. Our main aim is a presentation of a full list of these names including all their variants. Names are divided into several groups according to the type of the appellative used during the process of their formation, i. e. whether it is a noun, an adjective, a verb, etc., and according to the word-building model used during their derivation from a Latin personal name, i. e. whether it is derived from the working base or from the form for Nom. sg. of the Latin anthroponym.

Also worth mentioning, when that is possible, is the initial meaning of the observed name.

Key words: feminine Bulgarian personal name, Roman cognomina

По време на Републиката римският гражданин носи минимум две имена, съдържащи компонентите – лично име (*praenomen*) и родово име (*nomen*) (Джонсън 1903, 1932; Федорова 1982: 85) / *nomen gentile* (Джонсън 1903, 1932; Фелекан 2010: 65) / *nomen gentilicium* (Джонсън 1903, 1932). Възможно е да притежава и прякор, който да е родов (*cognomen*¹) или личен (*agnomen*) (Федорова 1982: 85; Фелекан 2010:

¹ Когноменът се използва за всички членове на дадена фамилия – от най-главния, наричан *pater familias*, до робите. Първоначално изпълнява ролята на индивидуален прякор, но по време на императорския период загубва индивидуализация си характер и започва да се унаследява от поколение на поколение. От него може да се получи информация за родствените връзки, родината, етническият произход или местообитанието на притежателя му (Фелекан 2010: 65).

65). Преноменът се дава при раждането², а родовото име се унаследява (Фелекан 2010: 65), но понеже съществува традиция първородният син да получава както личното, така и родовото име на своя баща, когноменът индивидуализира отделните членове на дадена фамилия (Фелекан 2010: 70 – 71). Дори през 230 г. пр. н. е. тази традиция се узаконява с постановление на Сената, т. е. преноменът на бащата задължително се предава на най-големия син (Федорова 1982: 86).

Така е структурирана тричленната именна система (наречена *tria nomina*, т. е. „трите имена“) в Древен Рим, която се запазва в този вид до управлението на Сула (*Sulla*) (Фелекан 2010: 66; <http://www.novaroma.org>).

След възникването на християнството една огромна част от древните римски имена са канонизирани и така навлизат в чужди антропонимни системи – в това число и в българската.

Обект на настоящото изследване са 38 български женски лични имена, образувани от римски когномени, и техните варианти. То е част от по-голямо проучване, обхващащо имената от латински произход в славянските езици и по-точно в българския, сръбския, хърватския, словенския, руския, украинския, беларуския, чешкия, полския и словашкия.

Основните източници, от които сме ексцерпирали разгледаните антропоними, са „Честотно-етимологичен речник на личните имена в съвременната българска антропонимия“ от Николай Ковачев, „Речник на личните и фамилните имена у българите“ от Стефан Илчев, „Български именник“ от Йордан Заимов, както и електронните сайтове www.behindthename.com и <http://kurufin.narod.ru/>, които предлагат изключително богата информация по изследвания въпрос.

Българските женски лични имена, образувани от римски когномени, според канонизацията си са следните:

I. Български женски лични имена, образувани от римски когномени, които са канонизирани от Католическата църква:

Адриана/ Хадриана, Албина, Валентина, Викторина, Виктория, Германа, Емилиана, Камила, Лоренция, Максима, Урсула, Фелиция, Фермана, Флоренция, Флориана, Флорина, Цезара.

² Според *Варон (Varro)* съществува списък, включващ 18 лични имена, от които може да се избира при кръщаване на новородено от мъжки пол (Фелекан 2010: 65). Всъщност имената, засвидетелствани в античните текстове като римски преномени, са доста повече (Федорова 1982: 86).

II. Български женски лични имена, образувани от римски когномени, канонизирани и от Католическата, и от Православната църква:

Акилина, Руфина, Сабина/Савина, Татяна, Фауста, Юлиана, Юстина.

Разглежданите имена разпределяме в няколко групи с оглед на изходния им апелатив и според използвания модел на деривация от латинския антропоним. Целта е да се проследи изконното значение на изследваните римски когномени, което с течение на времето е избледняло и не е така ясно разбираемо. Възможна е и замяна с т. нар. народна етимология под въздействие на направени асоциации с лексеми, които са характерни за езика, в чиято именна система римският когномен е навлязъл.

Българските женски лични имена, образувани от римски когномени, са изведени от готови лексикални единици. Мотивираци са съществителни собствени имена:

A) Български женски лични имена, изведени от латински антропоним за лице от мъжки пол:

а) с мотивираща дума съществително нарицателно име: Леонтия < *Leontius* (< гр. име *Λεοντιος* < *λεων* – „лъв“), Павуна < *Pavo* (< *pavo* – „паун“);

б) с мотивираща дума прилагателно име: Валента < *Valens* (< *valens* – „силен, здрав“), Феликса < *Felix* (< *felix* – „щастлив; късметлийски, успешен“).

Б) Български женски лични имена, изведени от латински антропоним за лице от женски пол: Адриана (< *Adriana/Hadriana* < *Adrianus/Hadrianus*), Алба (< *Alba* < *Albus*), Албина (< *Albina* < *Albinus*), Валериана (< *Valeriana* < *Valerianus*), Германа (< *Germana* < *Germanus*), Емилиана (< *Aemiliana* < *Aemilianus*), Камила (< *Camilla* < *Camillus*), Лаврентина (< *Laurentina* < *Laurentinus*), Леонтина (< *Leontina* < *Leontinus*), Лонгина (< *Longina* < *Longinus*), Лоренция (< *Laurentia* < *Laurentius*), Максима (< *Maxima* < *Maximus*), Руфина (< *Rufina* < *Rufinus*), Сабина/Савина (< *Sabina/Savina* < *Sabinus/Savinus*), Татяна (< *Tatiana* < *Tatianus*), Траяна (< *Traiana* < *Traianus*), Фабиана (< *Fabiana* < *Fabianus*), Фауста (< *Fausta* < *Faustus*), Фелиция (< *Felicia* < *Felix*), Фермана (< *Firmina* < *Firminus*), Флоренция (< *Florentia* < *Florentius*), Флориана (< *Floriana* < *Florianus*), Флорина (< *Florina* < *Florinus*), Юлиана (< *Iuliana* < *Iulianus*), Юстина (< *Iustina* < *Iustinus*), Юстиниана (< *Iustiniana* < *Iustinianus*).

В следващата група срещаме лични имена с латински корен в състава си, чиято етимология не може да бъде изведена еднозначно. Според лексикографските сведения при тези имена мотивираш би могъл да бъде както латинският когномен, така и някакъв апелатив с друго значение. С оглед на тяхната семантика те могат да бъдат причислени към пожелателните имена, с които се предвещава дълголетието, здраве и успехи.

Акилина (< *Aquilina* < 1) римския когномен *Aquilinus*; 2) *aquillina* – „орлова“, Барболина (< *Barbatus* < 1) „barba“ – „брада“; 2) *barbatus* – „брадат“; 3) от рум. „barbă“ – „брада/косми“, Валентина (< *Valentina* < 1) римския когномен *Valentinus*; 2) *valentina* – „която е здрава“, Викторина (< *Victorina* < 1) римския когномен *Victorinus*; 2) *victorina* – „победна“, Виктория (< *Victoria* < 1) римския когномен *Victor*; 2) римския когномен *Victorius*; 3) директно от името на римската богиня на победата *Victoria* < *victoria* – „победа“, Тацита (< *Tacita* (< 1) римския когномен *Tacitus*; 2) директно от името на римската богиня на мълчанието и на магията *Tacita*), Урсула (< *Ursula* < 1) римския когномен *Ursulus*; 2) *ursula* – „малка мечка, меченце“ – деминутив от *ursa* – „мечка“, Цезара (< *Caesar* < 1) *caesaries* – „коса“; 2) *caedo* – „режа“).

Най-голяма е групата на имената, образувани от латински антропоним за лице от женски пол (26 български женски лични имена), следвана от тази, в която антропонимите са образувани директно от римския когномен (6 български женски лични имена), и от групата на имената с повече от една посочена в източниците етимология (6 български женски лични имена). Тези резултати са логични с оглед на факта, че почти всички от разглежданите латински имена са канонизирани. С приемането на християнството за официална религия в България транслитерирани на български еквиваленти на латинските имена, включени в официалните списъци на светците, навлизат в антропонимната ни система.

Налице са два пътя, по които се осъществява това заимстване – директно от латинския език или чрез посредничеството на трети език, в чиято именна система антропонимът е станал толкова популярен, че придобива на местна почва ново тълкуване по принципите на народната етимология. На това се дължи и немалкият процент на имена с нееднозначна етимология.

Съществуват два модела за образуване на български антропоним от латинско име – директно от формата за *Nom. sg.* на изходното латинско име или от неговата работна основа, т. е. от формата му за *Gen. sg.*, но с изпуснат падежен формант.

I. Женски лични български имена, образувани от формата за *Nom. sg.* на изходното латинско име: Адриана/Хадриана (< *Adrianna/Hadriana*), Алба (< *Alba*), Албина (< *Albina*), Акилина (< *Aquilina*), Валентина (< *Valentina*), Валериана (< *Valeriana*), Викторина (< *Victorina*), Виктория (< *Victoria*), Германа (< *Germana*), Емилиана (< *Aemiliana*), Камила (< *Camilla*), Лаврентина (< *Laurentina*), Леонтина (< *Leontina*), Лонгина (< *Longina*), Лоренция (< *Laurentia*), Максима (< *Maxima*), Руфина (< *Rufina*), Сабина/Савина (< *Sabina/Savina*), Татяна (< *Tatiana*), Тацита (< *Tacita*), Траяна (< *Traiana*), Урсула (< *Ursula*), Фабиана (< *Fabiana*), Фауста (< *Fausta*), Феликса (< *Felix*), Фелиция (< *Felicia*), Фермана (< *Firmina*), Флоренция (< *Florentia*), Флориана (< *Floriana*), Флорина (< *Florina*), Юлиана (< *Iuliana*), Юстина (< *Iustina*), Юстинияна (< *Iustiniana*);

II. Женски лични български имена, образувани от работната основа (от формата за *Gen. sg.*, но без форманта за падеж) на изходното латинско име: Барболина (< *Barbatus*), Валента (< *Valens*), Леонтия (< *Leontius*), Павуна (< *Pavo*), Цезара (< *Caesar*).

Очевидно е, че по-продуктивен от двата модела е първият, при който българското женско лично име е образувано директно от формата за *Nom. sg.* на изходното латинско име. Този резултат е логичен, защото по-голямата част от разглежданите български антропоними представляват транслитерирани еквиваленти на латински женски лични имена, изведени от римски когномени.

От направените наблюдения можем да направим следните изводи:

– От разгледаните български женски лични имена, образувани от римски когномени, най-голяма е групата на имената, изведени от латински антропоним за лице от женски пол.

– Моделите на образуване на български антропоним от латинско име са два – директно от формата за *Nom. sg.* на изходното латинско име или от неговата работна основа, т. е. от формата му за *Gen. sg.*, но с изпуснат падежен формант. По-продуктивен тук се оказва първият от двата представени модела.

– Почти всички от разгледаните имена (с изключение на *Алба*, *Барболина*, *Валента*, *Валериана*, *Лаврентина*, *Леонтина*, *Леонтия*, *Лонгина*, *Павуна*, *Тацита*, *Траяна*, *Фабиана*, *Феликса* и *Юстинияна*), т. е. 24 от включените в това изследване 38 антропонима, са имена на светици. По-голяма е групата на имената, канонизирани от Католическата църква (17 български женски лични имена). Седем са канонизирани и от двете църкви. Липсват български женски лични имена, образувани от римски когномени, които да са включени единствено в списъка на светците, приет за официален от Православната църква.

Индекс на българските женски лични имена, образувани от римски когномени

Използвани абривиатури:

ЖЛИ – женско лично име;

КС – католическа светица;

ЛИ – латинско име;

ПС – православна светица;

РК – римски когномен.

Адриана (*Адреана*, *Адрейна* (КО³), *Адрианка* (КО, КУ), *Адрианна* (КУ), *Адриена* (ИЛ, КУ), *Адриана* (КО, КУ), *Адрианка* (КО), *Андреана*, *Андреяна*, *Адрианка* (КУ)) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Adriana/Hadriana*, изведено от РК *Adrianus/Hadrianus* (< 1) *Hadrianus* – „родом от Адрия; жител на Адрия“ (Hadria – град в Северна Италия, откъдето произлиза и името на Адриатическо море) (КО, КУ); 2) „адриатически; родом от Адриатическо море“ (КУ); име на КС (КУ);

Акилина (*Акелина*, *Акулина* (КО)) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Aquilina* < 1) римския когномен *Aquilinus* (КО, КУ) (< *aquilinus* – „орленце“ (БТН, КУ); „орлов“ (НР); 2) *aqullina* – „орлова“ (КО); име на ПС (КУ) и КС (БТН, КУ);

³ В скоби са поставени абривиатурите, използвани в индекса за отбелязване на използваните източници, от които са ексцерпирани антропонимите и наличната лингвистична и екстралингвистична информация за тях: Батаклиев 1979 (БА), Войнов, Милев 1990 (ВОМИ), Заимов 1993 (ЗА), Илчев 1969 (ИЛ), Ковачев 1995 (КО), www.behindthename.com (БТН), www.kurufin.narod.ru (КУ), <http://www.novaroma.org> (НР).

Алба < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Alba*, изведено от РК *Albus* < *albus* – „бял, ярък“ (БТН, КУ, НР); „с бяла кожа“ (НР);

Албина (*Албиния, Албинка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Albina*, изведено от РК *Albinus* (< римския когномен *Albus* (КУ) и е със значение „който е бял“ (КО, НР); име на КС (КУ);

Барболина < ЖЛИ, образувано от РК *Barbatus* < 1) „*barba*“ – „брада“ (ИЛ); 2) *barbatus* – „брадат“ (КУ, НР); 3) от рум. „*barbă*“ – „брада/косми“ (ИЛ);

Валента < ЖЛИ, образувано от РК *Valens* (КО) < *valens* – „силен, здрав“ (КО, КУ);

Валентина (*Валентинка, Валентина, Валянтина (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Valentina* < 1) римския когномен *Valentinus* < 1) *valens* – „силен, енергичен, здрав“ (БТН, ИЛ, КУ); 2) *valentinus* – „който е здрав“ (КО); 2) *valentina* – „която е здрава“ (КО); име на ПС и КС (КО, КУ);

Валериана < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Valeriana*, изведено от РК *Valerianus* (< римското родово име *Valerius*), което е със значение „Валериев, принадлежащ на Валерий“ (БТН, ВОМИ, ИЛ, КО, КУ);

Викторина (*Викторинка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Victorina* < 1) римския когномен *Victorinus* (< 1) римския когномен *Victor* (БТН, КУ); 2) *victorinus* – „победен“; 2) *victorina* – „победна“ (КО); име на ПС и КС (КУ);

Виктория (*Виктора, Викториа, Викторица, Викторияна (КО), Викторка (ИЛ, КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Victoria* < 1) римския когномен *Victor* (БТН, КО) < *victor* – „победител“ (БТН, ИЛ, КО, КУ); 2) римския когномен *Victorius* < 1) *victor* – „победител“ (БТН, КУ); 3) директно от името на римската богиня на победата (< *victoria* – „победа“ (БТН, КО, КУ); име на ПС и КС (БТН, КУ);

Германа (*Германия (КО), Германка (ЗА, ИЛ, КО), Джермана (ИЛ), Жармена (КО), Жермана (ИЛ)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Germana* изведено от РК *Germanus* < *germanus* – „брат“ (БТН, КО, КУ), „близнак“ (БА, ИЛ); „роден, братски“ (КО); име на КС (КУ);

Емилиана (*Емилияна (ИЛ, КО, КУ), Емилиянка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Aemiliana*, изведено от РК *Aemilianus* < родовото име *Aemilius* (БА, БТН, ИЛ, КО, КУ); име на КС (КУ);

Камила < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Camilla*, изведено от РК *Camillus*, който е с неясно значение (БТН); име на КС (КУ);

Лаврентина < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Laurentina*, изведено от РК *Laurentinus* < римския когномен *Laurentius* (БТН, КУ);

Леонтина (*Леонтинка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Leontina*, изведено от РК *Leontinus* < гр. име *Λεοντιος*, образувано от *λεων* – „лъв“ (БТН, КО, КУ);

Леонтия < ЖЛИ, образувано от РК *Leontius* < гр. име *Λεοντιος*, образувано от *λεων* – „лъв“ (БТН, КО, КУ);

Лонгина < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Longina*, изведено от РК *Longinus* < *longus* – „дълъг“ (БТН, ИЛ, КО, КУ);

Лоренция < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Laurentia*, изведено от РК *Laurentius* < *Laurentius* – „от/ родом от Лаврент, лаврентийски“ (град в древна Италия, чието име вероятно е образувано от лат. *laurus* – „лавър“) (БТН, ИЛ, КО, КУ); име на КС (КУ);

Максима (*Максимка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Maxima*, изведено от РК *Maximus* < *maximus* – „най-голям; най-велик“ (БТН, ИЛ, КО, КУ); име на КС (КУ);

Павуна (*Павуня, Павунка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от РК *Pavo* < *pavo* – „паун“ (КО, НР);

Руфина (*Руфинка (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Rufina*, изведено от РК *Rufinus* < римския когномен *Rufus* (БТН, КУ); име на ПС и КС (КО, КУ);

Сабина/Савина (*Сабине (КО), Сабинка/ Савинка (КО, КУ), Събина (ИЛ)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Sabina/ Savina*, изведено от РК *Sabinus/ Savinus* < 1) *Sabinus* – „сабинянин, сабински“ (БТН, КО, КУ); 2) гр. *Σαββα* – „събота“; 3) от дума с еврейски произход със значение „стар човек“ (ИЛ); име на ПС и КС (КО, КУ);

Татяна (*през гр. Τατιάνα*) (*Татиана (КО), Татияна (ИЛ, КО), Татянка (КО), Фитяна (ИЛ)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Tatiana*, изведено от РК *Tatianus* < *Tatius*, римско фамилно име от сабински произход с неясно значение (БТН); име на ПС и КС (КУ);

Тацита < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Tacita* < 1) римския когномен *Tacitus* < *tacitus* – „тих, ням“ (БТН); 2) *Tacita*, името на римската богиня на мълчанието и на магията (ВОМИ);

Траяна < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Traiana*, изведено от РК *Traianus*, който е с неясно значение (БТН, ВОМИ, КУ);

Урсула (*Орсула, Урзула (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Ursula* < 1) римския когномен *Ursulus* (БТН, КУ) < *ursulus* – „меченце“ (ИЛ, КУ); 2) *ursula* (деминутив от *ursa* – „мечка“) – „малка мечка, меченце“ (БТН, КО, КУ); име на КС (БТН, КО, КУ);

Фабiana (*Вавиана (КО), Фабианка (ИЛ), Фабияна (КО)*) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Fabiana*, изведено от РК *Fabianus* (< римското родово име *Fabius*) и е със значение „Фабиев“ (БТН, КО, КУ);

Фауста < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Fausta*, изведено от РК *Faustus* < *faustus* – „благоприятен, късметлийски, щастлив“ (БТН, КУ); име на ПС и КС (КУ);

Феликса (*Фелиска* (КО) < ЖЛИ, образувано от РК *Felix* < *felix* – „щастлив; късметлийски, успешен“ (БТН, КО, КУ);

Фелиция (*Филиция* (КО) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Felicia*, изведено от РК *Felix* < *felix* – „щастлив; късметлийски, успешен“ (БТН, КО, КУ); име на КС (КУ);

Фермана < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Firmina*, изведено от РК *Firminus* < *firminus* – „здрав, твърд, як“ (БТН, КУ); име на КС (КУ);

Флоренция < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Florentia*, изведено от РК *Florentius* < *florens* – „цветуц, процъфтяващ“ (БТН, КО, КУ); име на КС (КУ);

Флориана (*Флорияна* (КО) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Floriana*, изведено от РК *Florianus* < римския когномен *Florus* (БТН, КО, КУ); име на КС (КУ);

Флорина (*Флоринка* (ИЛ, КО)) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Florina*, изведено от РК *Florinus* < римския когномен *Florus* (БТН, КУ); име на КС (КУ);

Цезара (*Кайзерка* (КО) < ЖЛИ, образувано от РК *Caesar* < 1) *caesaries* – „коса“ (БТН, КУ, НР); 2) *caedo* – „режа“ (КУ); име на КС (КУ);

Юлиана (*Джулиана, Жулиана, Жулиена, Жулияна, Жюлияна, Улиана, Улианна, Улияна, Уляна* (КО), *Юлианка* (КО, КУ), *Юлианна, Юлиона* (КО), *Юлияна* (ЗА, ИЛ, КО, КУ), *Юлияния* (КО), *Юлиянка* (КО, КУ), *Юлиянна* (КО) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Iuliana*, изведено от РК *Iulianus* < римското родово име *Iulius* (БТН, КУ); име на ПС и КС (БТН, КО, КУ);

Юстина (*Устина, Устине, Устиния* (КО), *Юстиния* (ИЛ, КУ), *Юстинка* (КУ) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Iustina*, изведено от РК *Iustinus* < *iustus* – „заслужен, справедлив“ (ИЛ, КУ); име на ПС и КС (КО, КУ);

Юстинияна (*Юстенияна, Юстиниана* (КО) < ЖЛИ, образувано от ЛИ *Iustiniana*, изведено от РК *Iustinianus* < римския когномен *Iustinus* (ИЛ, КО, КУ).

ЛИТЕРАТУРА

- Батаклиев 1979:** Батаклиев, Г. *Антична митология* (Справочник). София: д-р Петър Берон, 1979.
- Войнов, Милев 1990:** Войнов, М., Милев, Ал. *Латинско-български речник*. София: Наука и изкуство, 1990.
- Джонсън 1903, 1932:** Johnson, H. W. *The Private Life of the Romans*. Scott, Foresman and Company, 1903, 1932. <http://www.forumromanum.org/life/-johnson_2.html> (19 September 2011).
- Займов 1993:** Займов, Й. *Български именник*. София: БАН, 1993.
- Илчев 1969:** Илчев, Ст. *Речник на личните и фамилните имена у българите*. София: БАН, 1969.
- Ковачев 1995:** Ковачев, Н. *Честотно-etimологичен речник на личните имена в съвременната българска антропонимия*. Велико Търново: Пик, 1995.
- Федорова 1982:** Федорова, Е. В. *Введение в латинскую эпиграфику*. Москва: Изд-во Моск. ун-та, 1982, с. 85 – 101.
- Фелекан 2010:** Felecan, O. A. *Diachronic Excursion into the Anthroponymy of Eastern Romania*. „Philologia Jassyensia“, An. VI, Nr. 1 (11) 2010, p. 57 – 80.

ЕЛЕКТРОННИ ИЗТОЧНИЦИ

- 20 September, 2012, <www.behindthename.com>.
- 20 September, 2012, <www.kurufin.narod.ru>.
- 20 April, 2011, <<http://www.novaroma.org>>.